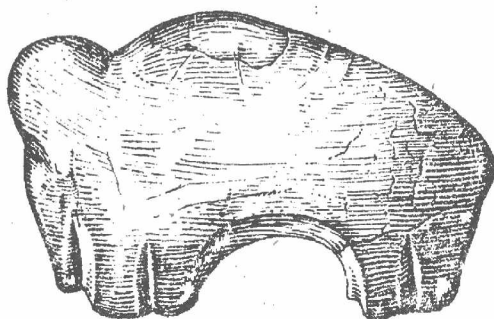

*Archeologický ústav Československé akademie věd
pobočka v Brně*

Přehled výzkumů

1956

Brno 1959

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1956

Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.

Odpovědný redaktor: dr Josef Poulík.

Výkonný redaktor: dr Bohuslav Klíma.

Redaktoři:

Překlady: prom.hist.R.Tichý a E.Tichá.

Kresby: Běla Ludikovská.

Na titulní stránce: Reliefní plastika mamuta z paleolitické
stanice v Pavlově, mamutovina.

Vydáno jako rukopis - 300 kusů - neprodejné.

č. inv. 1985/62

Výzkum na pohřebišti z doby římské u Velatic.

Ivan Peškař

Začátkem září 1956 provedl Archeologický ústav ČSAV, odb. v Brně, zjišťovací výzkum v trati "Zadní půllány" jižně od Velatic. Na mírném, k východu skloněném svahu nad Velatickým potokem se rozkládalo rozsáhlé pohřebiště ze starší i mladší doby římské. Na této lokalitě zachraňoval I. L. Červinka žárové hroby již v r. 1924, několik dalších pak vykopali A. Dvořáček a T. Ondráček a konečně v r. 1943 posledním větším výzkumem bylo získáno 18 žárových a 1 kostrový hrob. Již tehdy však bylo zřejmé, že velká část pohřebiště byla hlubokou orbou zničena. 1)

V r. 1956 znovu upozornily na toto naleziště skrovné pozůstatky rozrušených hrobů, které se objevily na povrchu parcely č. 1273. Dvanácti sondami bylo zjištěno 5 žárových hrobů, vesměs velmi mělce zahluobených, takže dna popelnic byla jen 28-36 cm pod povrchem. Ze dvou urn se zachovala pouze spodní část se dnem, další dvě popelnice bylo však možno rekonstruovat. V prvním případě šlo o tuhovancu, v ruce robenou nádobu mísovitého tvaru, kterou lze zařadit do střední doby římské, zatím co druhá, z jemného materiálu na hrncířském kruhu vyrobená mísa s plastickými žebry, patří ke zvláštní keramické skupině, charakteristické pro Moravu a západní Slovensko a datované zde k r. 300 a do první poloviny 4. století n. l. 2) Pátý hrob, odkrytý na velatickém pohřebišti v r. 1956, představuje na Moravě dosud jen vzácně zaznamenaný případ jámového hrobu, 42 cm hlubokého, vyplněného tmavou černohnědou vrstvou s uhlíky, v níž byly spálené lidské kůstky, ojedinělé drobné střípky a zlomek bronzového plíšku.

- - - -

1) J. Poulík, Jižní Morava, země dávných Slovanů, str. 24, zvl. pozn. 36

2) J. Žeman, Pohřebiště z mladší doby římské v Kostelci na Hané, Referáty o pracovních výsledcích čs. archeologů za rok 1957, Liblice 1958, str. 125

T. Kolník, Popelnice pohřebisko v Očkove, Slovenská archeológia IV-2, 1956, str. 276.

Die Grabung eines kaiserzeitlichen Gräberfeldes bei Velatic.

Durch die Ausgrabung des Archäologischen Instituts ČSAV in Brno, wurden im Jahre 1956, auf dem bekannten kaiserzeitlichen Gräberfelde in der Flur "Zadní půllány", südlich von Velatic, fünf weitere Brandgräber abgedeckt, von welchen vier in einer Urne und das fünfte in einer Grabgrube beigesetzt waren. Die Gräber waren sehr seicht und durch Ackerbauarbeiten ziemlich gestört, so dass man bloss zwei Urnen rekonstruieren konnte, von welchen die eine in die mittelkaiserzeitliche und die zweite, auf einer Töpferscheibe erzeugte Schüssel, in das 4. Jahrh. u. Z. gehört.